Lietas arhīva Nr. KA04-0253-20/1
ECLI:LV:RAT:2020:0914.11353030817.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 14.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Jānis Tiltiņš,
tiesnese Lauma Šteinerte,
tiesnese Iveta Vīgante,
piedaloties prokurorei Lāsmai Zebuliņai,

iztiesāja atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā saistībā ar Rīgas rajona prokuratūras prokurores L.Grigānes iesniegto apelācijas protestu par Rīgas rajona tiesas 2019.gada 25.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 25.novembra spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 174.panta pirmajā daļā, un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem 7 (septiņām) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu, brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīta /pers. A/ atrašanās apcietinājumā – divas dienas no 2017.gada 4.oktobra līdz 2017.gada 5.oktobrim un laiks no 2019.gada 29.jūlija līdz 2019.gada 3.oktobrim. Uzskatīt noteikto brīvības atņemšanas sodu par izciestu.

Drošības līdzekli - uzturēšanās noteiktā vietā - nolemts atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Nolemts atbrīvot /pers. A/ no procesuālo izdevumu samaksas 80,00 EUR (astoņdesmit *euro*, 00 centi) apmērā un šos procesuālos izdevumus par aizstāvja palīdzību tiesas sēdē, piemērojot drošības līdzekli, segt no valsts budžeta līdzekļiem.

Nolemts piedzīt no /pers. A/ valsts labā procesuālos izdevumus 360,00 EUR (trīs simti sešdesmit *euro*, 00 centi) par advokāta aizstāvību pirmās instances tiesas sēdē.

Kā arī ar spriedumu izlemta rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem.

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/, būdams persona, no kuras cietušais ir materiāli un citādi atkarīgs, izdarīja vardarbīgu apiešanos ar nepilngadīgo, nodarot nepilngadīgajam fiziskas ciešanas, bet šīm darbībām nav bijušas Krimināllikuma 125. vai 126.pantā paredzētās sekas, un proti:

2017.gada 1.augustā, /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, pavadīja kopā laiku ar nepilngadīgo meitu /pers. K/ (dzimusi 1999.gada 1.septembrī), nepilngadīgo meitu /pers. I/ (dzimusi 2000.gadā) un mazgadīgo /pers. L/ (dzimusi 2011.gadā). Tikšanās laikā /pers. A/, ap plkst.16.30, atrodoties nepilngadīgo bērnu mātes /pers. S/ automašīnas *VW Sharan*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, labajā pusē, aizmugurējā pasažiera sēdeklī, pie mājām /adrese/, uzsāka vārdisku konfliktu ar savu nepilngadīgo meitu /pers. K/, kura tajā brīdī sēdēja automašīnas priekšējā pasažiera sēdeklī. Dusmu vadīts par /pers. K/ izteiktajiem pārmetumiem un izrādīto attieksmi pret viņu, /pers. A/, ignorējot klātesošo nepilngadīgo un mazgadīgo bērnu, kā arī /pers. S/ klātbūtni, agresīvi reaģējot uz /pers. K/ izturēšanos, izkāpa no mašīnas, piegāja pie automašīnas priekšējā pasažiera durvīm, satvēra /pers. K/ aiz matiem un divas reizes atsita viņas galvu pret automašīnas priekšējo paneli. Pēc kā, ignorējot meitas kliegšanu un pretošanos, turot viņu aiz kakla-plecu daļas, izvilka viņu no automašīnas un nogrūda uz zemes. Ārpus mašīnas, /pers. A/, turpinot paust savas dusmas pret /pers. K/ par viņas necienīgo attieksmi pret viņu kā pret tēvu, vienu reizi iespēra uz zemes gulošajai /pers. K/ muguras rajonā. /pers. A/ vardarbīgās rīcības rezultātā /pers. K/ tika nodarītas fiziskas ciešanas un šādi miesas bojājumi: ādas nobrāzums krūšu kurvja priekšējā virsmā, ādas ieskrāpējums mugurā un asinsizplūdums kreisā augšdelmā, kas pēc sava rakstura kā kopumā tā katrs atsevišķi, pieskaitāmi pie maznozīmīgiem miesas bojājumiem, kā arī tādejādi tika pazemota nepilngadīgās /pers. K/ pašcieņa.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, par ko atbildība paredzēta Krimināllikuma 174.panta pirmajā daļā.

Par pirmās instances tiesas spriedumu Rīgas rajona prokuratūras prokurore L.Grigāne iesniegusi apelācijas protestu, kurā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētā /pers. A/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 174.panta pirmās daļas, taisīt jaunu nolēmumu daļā par noteikto sodu.

Protesta autore norāda, ka, neapstrīdot lietas faktiskos apstākļus un noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju, uzskata, ka tiesas spriedums nav likumīgs daļā par /pers. A/ noteikto sodu, jo tiesa nepamatoti nav piemērojusi Krimināllikuma 174.panta pirmās daļas sankcijā noteikto papildsodu – probācijas uzraudzību –, kas novedis pie nelikumīga sprieduma taisīšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 174.panta pirmās daļas sankciju par minētā nozieguma izdarīšanu paredzēts sods – brīvības atņemšana uz laiku līdz trim gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbi, vai naudas sods un probācijas uzraudzība uz laiku līdz trim gadiem.

Norāda, ka no tiesas sprieduma ir redzams, ka būtiski atšķiras sprieduma motīvu daļā norādītais no sprieduma rezolutīvajā daļā norādītā. Saskaņā ar pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļu kā obligāts ir nosakāms arī Krimināllikuma 174.panta pirmās daļas sankcijā noteiktais papildsods – probācijas uzraudzība. Taču, nosakot sodu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tiesa sprieduma rezolutīvajā daļā /pers. A/ papildsodu – probācijas uzraudzību –, nav piemērojusi, tādējādi pārkāpjot Krimināllikuma 46.panta pirmajā daļā noteikto.

Citējot Kriminālprocesa likuma 511.panta otro daļu un 512.panta pirmo daļu, protesta autore norāda, ka tiesa, taisot spriedumu, pieļāvusi būtisku Kriminālprocesa likuma un Krimināllikuma normu pārkāpumu, līdz ar to uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums nevar tikt atzīts par tiesisku un pamatotu, un tas ir atceļams.

Prokurore L. Zebuliņa apelācijas instances tiesas sēdē iesniegto apelācijas protestu uzturēja daļā par /pers. A/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 174.panta pirmās daļas.

Apsūdzētais /pers. A/ prokurores iesniegto apelācijas protestu atzina par pamatotu.

Motīvu daļa

Noklausījusies apsūdzētā liecības un prokurores viedokli, pārbaudījusi krimināllietas materiālus un apsvērusi apelācijas protesta motīvus, Krimināllietu tiesas kolēģija secina, ka apelācijas protests ir apmierināms un pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par /pers. A/ noteikto

sodu pēc Krimināllikuma 174.panta pirmās daļas un šajā daļā taisāms jauns spriedums sekojošu apsvērumu dēļ.

Tiesas kolēģija secina, ka ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 25.novembra spriedumu apsūdzētais likumīgi un pamatoti atzīts par vainīgu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, viņa darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 174.panta pirmās daļas, un tā kā šajā daļā pirmās instances tiesas spriedums nav pārsūdzēts, tad atkārtotai pierādījumu pārvērtēšanai nav pamata.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta pirmo daļu sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šī likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.

Par Krimināllikuma 174.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

Pirmās instances tiesa spriedumā pamatoti norādījusi, ka apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 174.panta pirmajā daļā, atbilstoši Krimināllikuma 7.panta trešajai daļai klasificējams kā mazāk smags noziegums.

Pirmās instances tiesa spriedumā arī ir pareizi atspoguļojusi un izvērtējusi apsūdzētā personību raksturojošos datus, kam tiesas kolēģija piekrīt un tos neatkārto, savukārt jaunas apsūdzētā personību raksturojušās ziņas apelācijas instances tiesā netika iesniegtas.

Atbilstoši Krimināllikuma 46.panta trešās daļas nosacījumiem, nosakot soda mēru, pirmās instances tiesa ir pareizi atzinusi, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu nav konstatējami apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi, un arī apelācijas instances tiesa jaunus atbildību mīkstinošus apstākļus nekonstatē.

Savukārt par atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 16.punktu pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi to, ka noziedzīgo nodarījumu, kas saistīts ar vardarbību, apsūdzētais izdarījis nepilngadīgā klātbūtnē.

Ievērojot minēto, pirmās instances tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, ir ņēmusi vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību un pamatoti atzinusi, ka soda veids apsūdzētajam par Krimināllikuma 174.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu nosakāms tieši īslaicīgas brīvības atņemšanas soda veidā, taču nav ievērojusi Krimināllikuma 46.panta pirmās daļas nosacījumus un nav noteikusi arī obligāti piemērojamo papildsodu – probācijas uzraudzība.

Ievērojot iepriekšminēto un prokurora apelācijas protestā ietverto argumentāciju, apelācijas instances tiesa secina, ka cita pamatsoda veida un mēra par Krimināllikuma 174.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu noteikšanai nav pamata, bet ir piemērojams Krimināllikuma 174.panta pirmajā daļā paredzētais papildsods – probācijas uzraudzība – tādā mērā, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Atcelt Rīgas rajona tiesas 2019.gada 25.novembra spriedumu daļā par /pers. A/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 174.panta pirmās daļas.

/pers. A/ sodīt pēc Krimināllikuma 174.panta pirmās daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem 7 (septiņām) dienām un probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu, brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīt /pers. A/ atrašanos apcietinājumā – divas dienas no 2017.gada 4.oktobra līdz 2017.gada 5.oktobrim un laiku no 2019.gada 29.jūlija līdz 2019.gada 3.oktobrim. Uzskatīt noteikto brīvības atņemšanas sodu par izciestu.

Soda izpildei /pers. A/ jāierodas Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai desmit darba dienu laikā no dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā.

Pilns tiesas nolēmums pieejams 2020.gada 28.septembrī.

Priekšsēdētājs J.Tiltiņš

Tiesneses L.Šteinerte

I.Vīgante